

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 stycznia 2022 r.

sprawy **D. M.**

oskarżonej o czyn z art. 212 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 2 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 29 października 2020 r., sygn. akt II K [...]

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Ł. P. (Kancelaria Adwokacka w P.), pełnomocnika z urzędu oskarżyciela prywatnego S. G., kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa zł osiemdziesiąt gr), w tym 23% VAT, tytułem opłaty za sporządzenie i wniesienie kasacji;

3. zwolnić oskarżyciela prywatnego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, a wydatkami tego postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

D. M. została oskarżona o to, że od końca września 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem wielokrotnie dopuściła się zniesławienia oskarżyciela prywatnego S. G. w ten sposób, że za

pomocą środków masowego komunikowania - portalu społecznościowego [...] publikowała treści: „S.G. syn J. siedzi w Areszcie Śledczym w Ł. na ul. [...] i grypsuje a zgwałcił dziewczynę” oraz rozklejała kartki po całej Ł. z taką treścią, czym pomówiła S. G., że rzekomo ją zgwałcił, tj. o czyn z art. 212 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 29 października 2020 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w P. uniewinnił oskarżoną D. M. od popełnienia zarzucanego jej czynu i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania karnego, mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:

1. art. 117 § 2 k.p.k., a to poprzez przeprowadzenie rozprawy pomimo niepoinformowania pełnomocnika oskarżyciela prywatnego o terminie owej czynności oraz przeprowadzenie czynności pomimo nie posiadania dowodu o powiadomieniu o dacie czynności;
2. art. 7 k.p.k. na skutek przeprowadzenia oceny zebranego materiału dowodowego, a przede wszystkim zeznań świadka w sposób sprzeczny z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, a polegający na kategorycznym stwierdzeniu, iż sytuacja że świadek jako osoba karana będzie kłamać i takie zeznania na pewno są niewiarygodne i nie zasługują na uznanie;

a nadto mający wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, a polegający na przyjęciu, że oskarżona nie rozwieszała na terenie Ł. informacji zniesławiających S.G., ani nie publikowała informacji zniesławiających na portalu społecznościowym [...], podczas gdy zebrany materiał dowodowy i prawidłowo ustalony stan faktyczny przeczą temu wnioskowi.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł również oskarżyciel prywatny, który zaskarżył wyrok w całości podnosząc zarzuty wadliwej oceny materiału dowodowego, która doprowadziła do błędu w ustaleniach faktycznych.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka [...], Sąd Okręgowy w P. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 452 § 3 k.p.k., poprzez wadliwą kontrolę odwoławczą wyroku przez Sąd Okręgowy na skutek nierozpoznania zarzutów zawartych w środkach odwoławczych złożonych: samodzielnie przez oskarżyciela prywatnego, jak również przez jego pełnomocnika, co skutkowało brakiem odniesienia się do zarzutów podniesionych w środku odwoławczym;
2. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4, 7 oraz art. 410 k.p.k., polegające na podzieleniu dokonanej przez Sąd pierwszej instancji dowolnej oceny dowodów bez ich wzajemnego powiązania w szczególności niedanie wiary świadkowi przedstawionemu przez oskarżyciela prywatnego, tylko i wyłącznie z powodu jego osadzenia w zakładach karnych, oraz jego przeszłości kryminalnej, co doprowadziło do przeniknięcia do postępowania odwoławczego poważnych uchybień procesowych popełnionych przez Sąd pierwszej instancji i skutkowało nierozpoznaniem sprawy w granicach apelacji oraz zaaprobowaniem przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych dokonanych na podstawie nienależycie ocenionego materiału dowodowego;
3. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa karnego materialnego, to jest art. 212 k.k., poprzez błędne przyjęcie przez sąd drugiej instancji, że D. M. nie dopuściła się zniesławienia S. G., w sytuacji gdy z akt sprawy wynika, iż świadkowie widzieli jak rozkleja na terenie Ł. informacje świadczące o tym, iż S. G. dopuścił się przestępstwa zgwałcenia, co wpłynąć miało na jego sytuację w zakładzie karnym.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 2 kwietnia 2021r., sygn. akt IV Ka [...], w całości i

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Na wstępie należy zauważyć, że mimo sformułowania zarzutu podniesionego w punkcie I. kasacji, w sposób sugerujący, iż odnosi się on do wszystkich zarzutów apelacyjnych, lektura uzasadnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia nie pozostawia wątpliwości, że ww. zarzut dotyczy wyłącznie podniesionych w apelacji pełnomocnika i oskarżyciela prywatnego zarzutów opartych na tezie o wadliwej ocenie materiału dowodowego i błędzie w ustaleniach faktycznych. Nie odnosi się on natomiast do zarzutu podniesionego w punkcie 1 apelacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego. W tej sytuacji jedynie na marginesie należy zauważyć, że zarzut ten został przez sąd odwoławczy wnikliwie rozpoznany i trafnie uznany za bezzasadny (k. 350, 246).

Na taką samą ocenę zasługuje sposób rozpoznania przez organ *ad quem* również pozostałych zarzutów podniesionych w apelacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego i osobistej apelacji oskarżyciela prywatnego. Świadczą o tym nader pogłębione wywody zawarte w pisemnych motywach orzeczenia sądu odwoławczego (k. 346 - 350). Sąd II instancji trafnie wskazał, że powodem odmówienia waloru wiarygodności depozycjom procesowym D.W. nie była okoliczność, że ww. był wcześniej karany za przestępstwo, ale inne okoliczności związane przede wszystkim z doświadczeniem życiowym, mentalnością i sytuacją życiową ww., a także samą treścią zeznań świadka, który nie starał się w racjonalny sposób wytłumaczyć dlaczego, widząc, że D. M. wraz z towarzyszącym jej mężczyzną rozwieszają plakaty, w żaden sposób na to nie zareagował mimo tego, że zdawał sobie sprawę, iż treści figurujące na owych plakatach mogą poważnie zaszkodzić S. G. (k. 347). Polemiczna argumentacja zawarta w uzasadnieniu kasacji, bazująca z jednej strony na arbitralnej i ewidentnie sprzecznej z wywodami sądu odwoławczego tezie, że sądy obydwu instancji nie dały wiary D.W., bo jako osoba karana „na pewno kłamał”, a z drugiej strony na twierdzeniu, że oskarżona była zainteresowana, by zemścić się na oskarżycielu prywatnym, nie jest w stanie podważyć powyższej oceny dokonanej przez sąd

odwoławczy. Podniesiony w nadzwyczajnym środku zaskarżenia argument, że na wiarygodność zeznań świadka D. W. wskazuje fakt, iż w aktach sprawy znajduje się list, którego bez wątpienia oskarżyciel prywatny sam do siebie nie napisał i nie kazał nikomu rozwieszać, również nie może być uznany za przekonujący i podważający trafność tez zawartych w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego. Organ *ad quem* przyjął wszak, że nie sposób wykluczyć, iż sprawcą zachowań objętych aktem oskarżenia mogła być inna osoba (k. 348).

Odnosząc się do zarzutu podniesionego w punkcie III kasacji należy stwierdzić, że zarzutem obrazy prawa materialnego, tj. art. 212 k.k. jest on wyłącznie z nadanej mu przez skarżącego nazwy. W istocie bowiem, co wynika jednoznacznie z jego treści oraz argumentów przywołanych na poparcie tego zarzutu w uzasadnieniu kasacji, jest on zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych, którego podnoszenie w kasacji jest niedopuszczalne (art. 523 § 1 k.p.k.). Ponadto nawet prawidłowo sformułowany kasacyjny zarzut obrazy tej regulacji byłby w okolicznościach tej sprawy całkowicie chybiony. Bezsporne jest bowiem, że sąd odwoławczy nie stosował tego unormowania, skoro ograniczył się do utrzymania zaskarżonego wyroku uniewinniającego w mocy. Nie sposób byłoby również postawić sądowi odwoławczemu tego zarzutu w formule tzw. „przeniesienia”, a to z uwagi na fakt, że zarzutu obrazy art. 212 k.k. nie podniesiono w zwyczajnych środkach zaskarżenia.

W świetle tych wywodów jako oczywiście bezzasadny jawi się również zarzut podniesiony w punkcie III kasacji.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy oddalił kasację w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielowi prywatnemu przez pełnomocnika z urzędu orzeczono na podstawie § 2 pkt 1, § 3, § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 3 pkt 1 i ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 18).

W związku z trudną sytuacją materialną oskarżyciela prywatnego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił go od kosztów postępowania kasacyjnego, a wydatkami tego postępowania obciążył Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.